Inledning om penningpolitiken

Riksdagens finansutskott
12 november 2015

Riksbankschef Stefan Ingves

Vi måste ta hänsyn till vad som händer i omvärlden

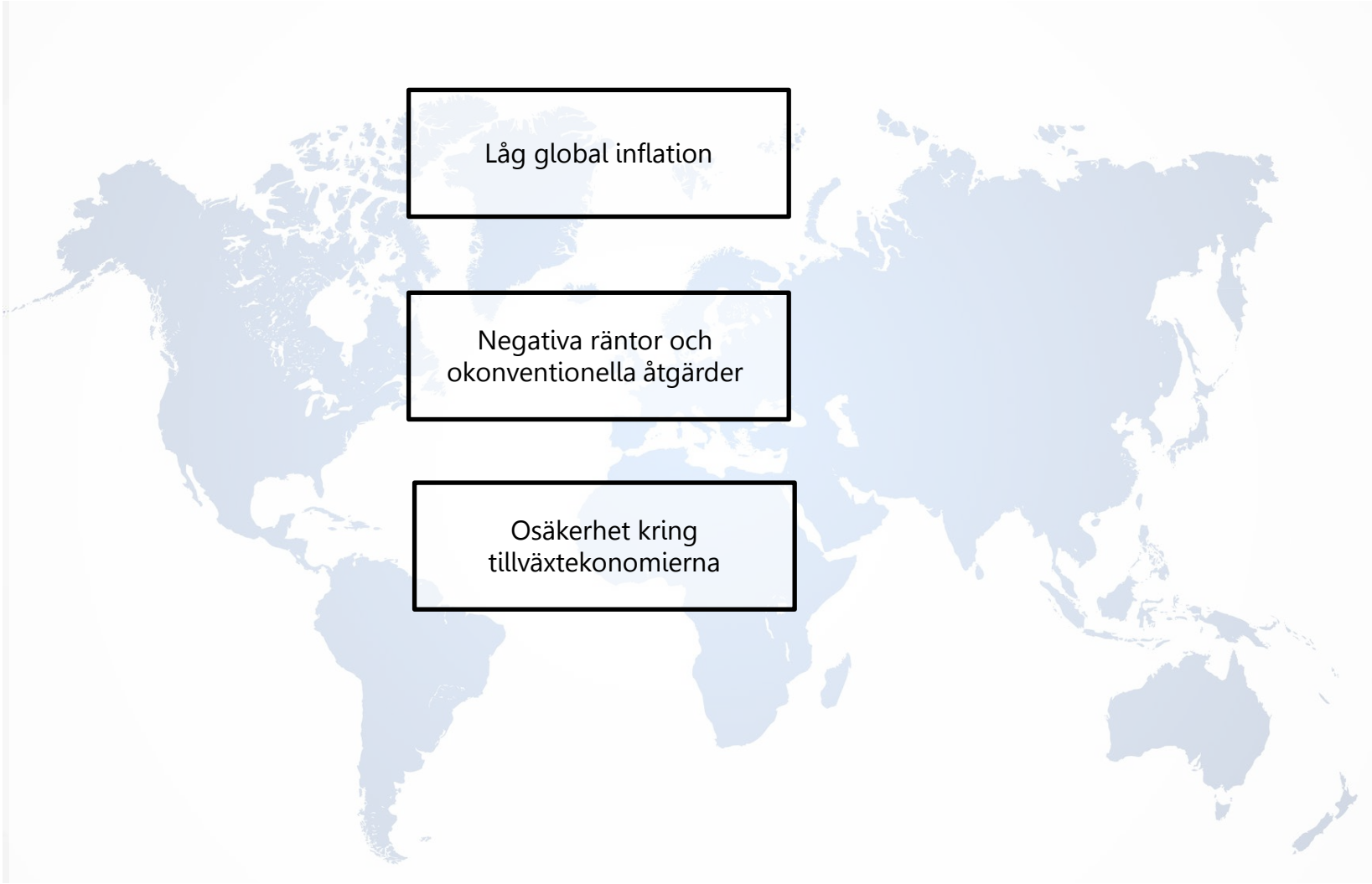

Svag efterfrågan och fallande energipriser har gett låg inflation i omvärlden

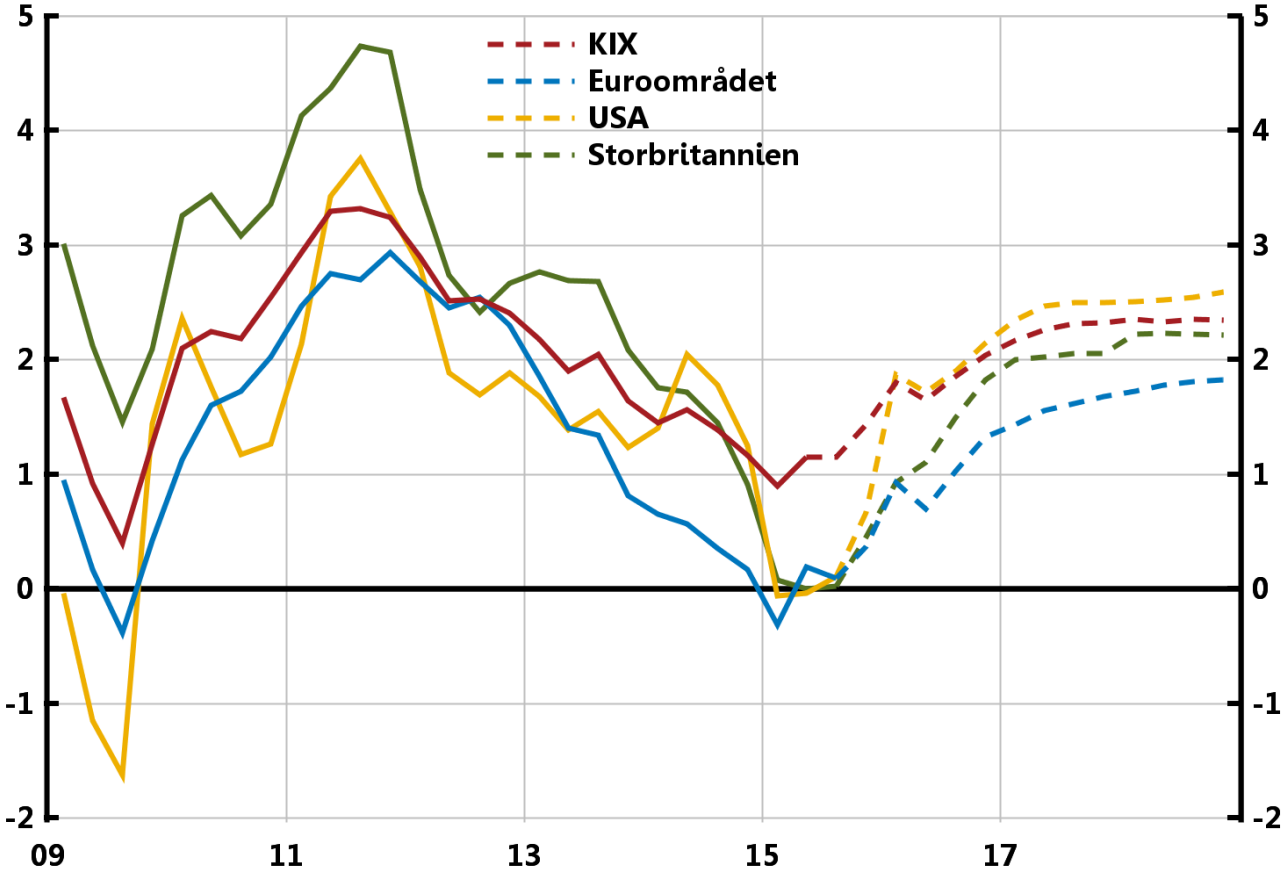

Inflation, årlig procentuell förändring.
Euroområdet avser HIKP och USA avser KPI.

Källor: Bureau of Labour Statistics och Eurostat

Historiskt mycket låga styrräntor både i Sverige och i omvärlden

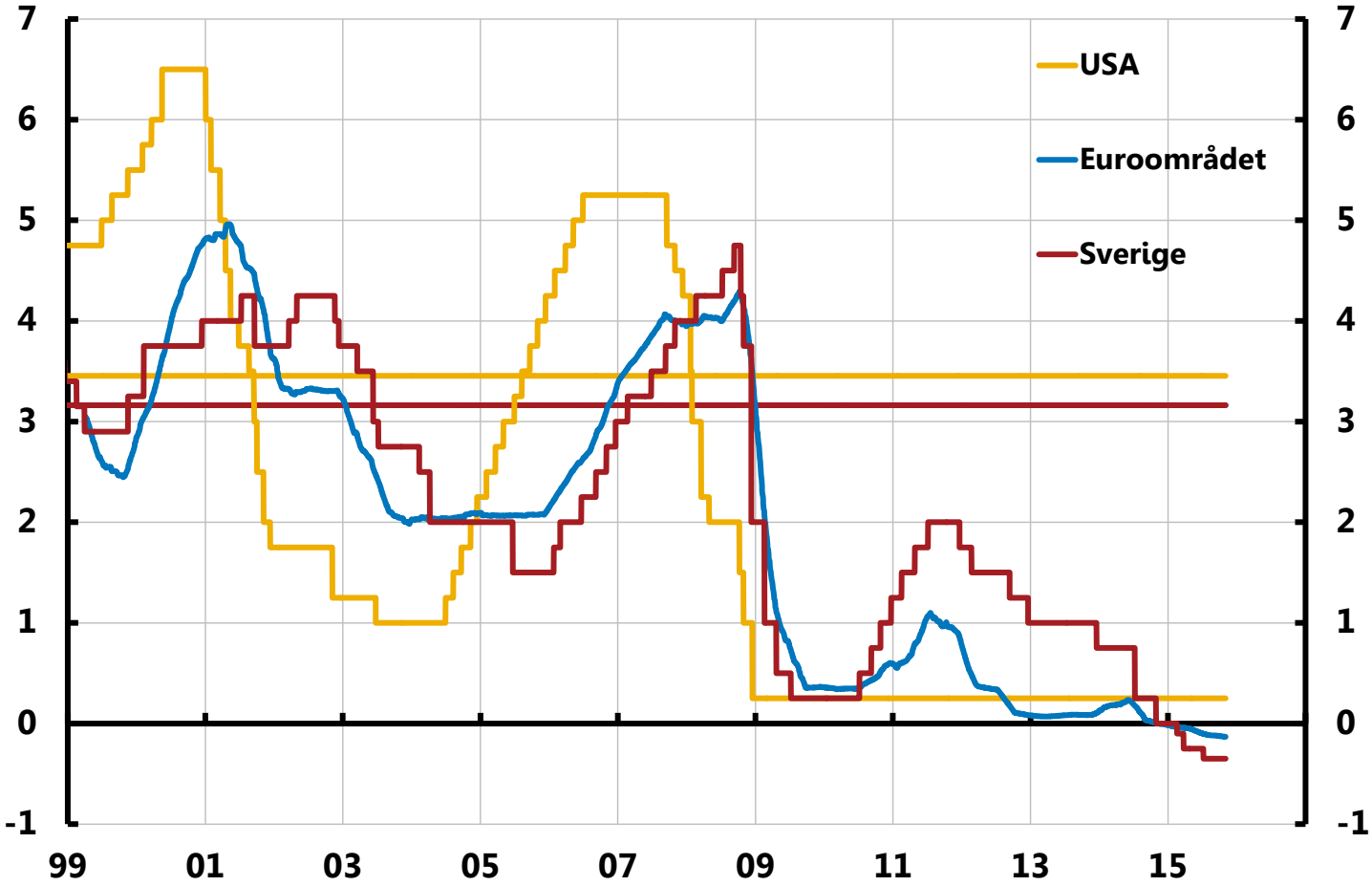

USA avser Fed Fund Rate och euroområdet EONIA. Sverige avser reporäntan. Streckade linjer är genomsnitt 1999-2008.

Källor: Macrobond, Riksbanken

Kronan viktig för inflationsuppgången i Sverige

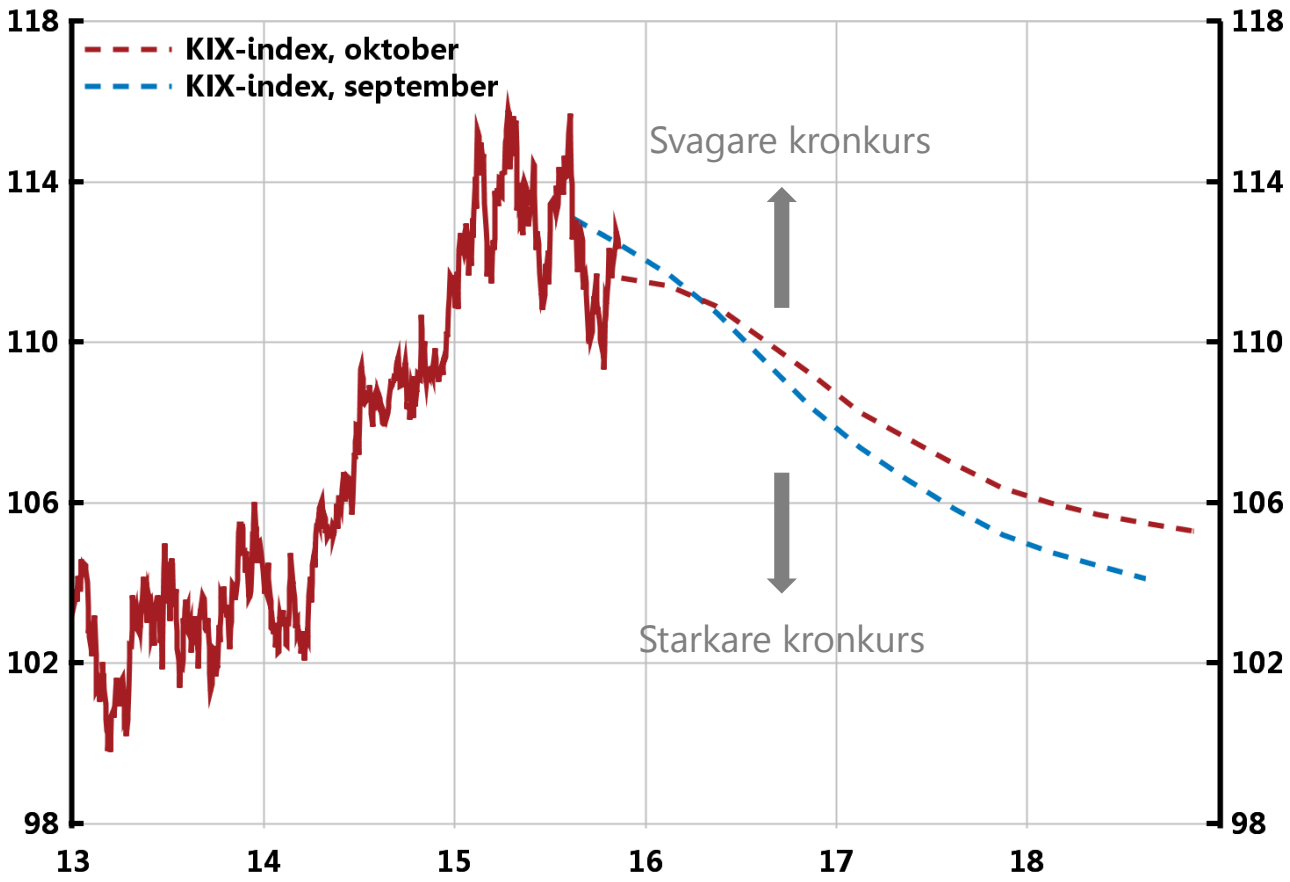

Källa: Riksbanken

Global återhämtning- frågetecken kring tillväxtekonomier

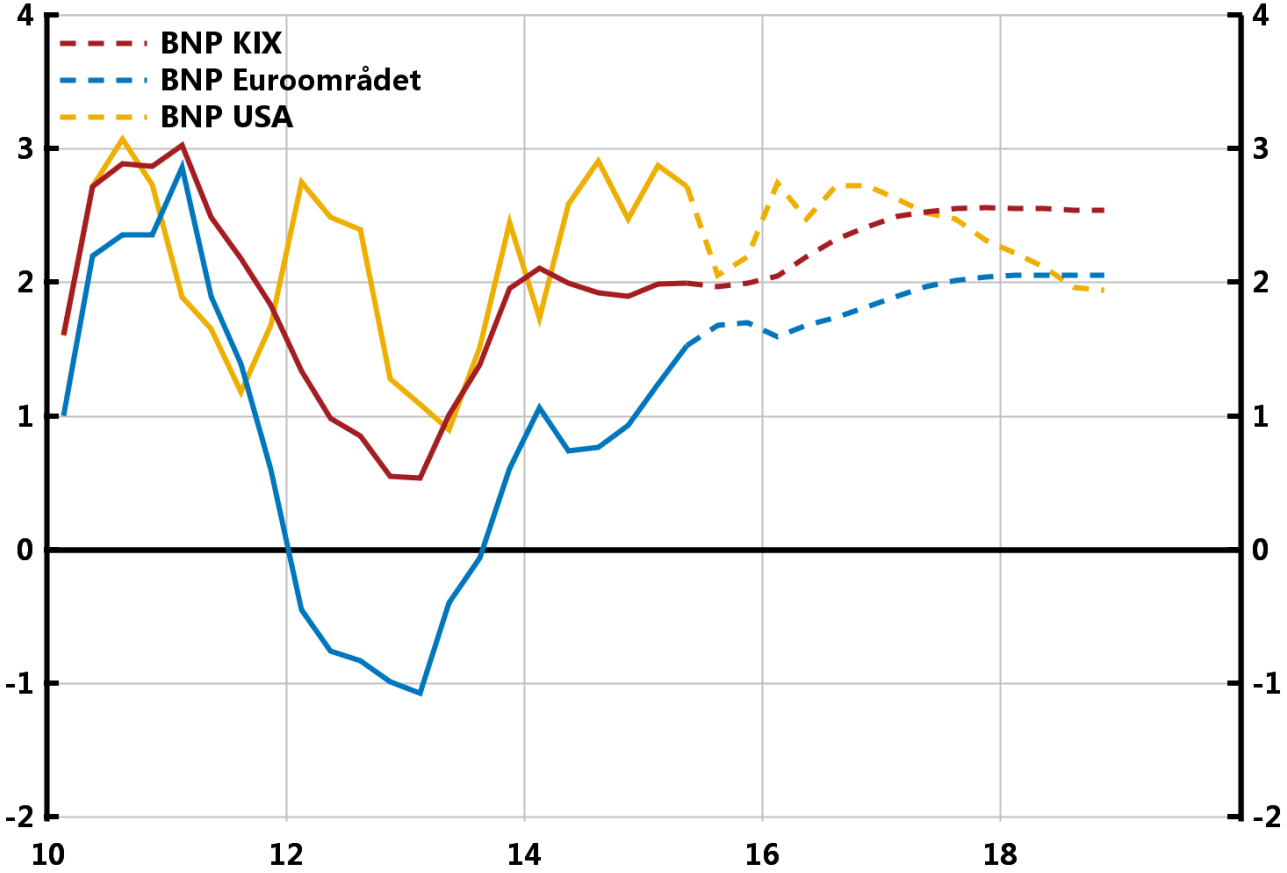

Årlig procentuell förändring, säsongsrensade data. KIX är en sammanvägning av länder som är viktiga för Sveriges transaktioner med omvärlden.

Källor: Bureau of Economic Analysis, Eurostat, nationella källor och Riksbanken

Låga räntor bidrar till relativt stark svensk konjunktur

God BNP-tillväxt

Arbetslösheten sjunker

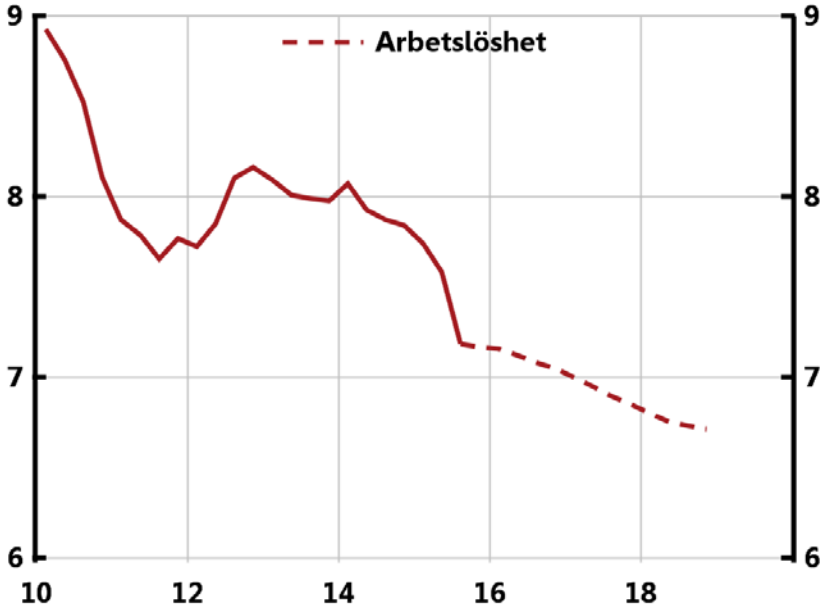

Årlig procentuell förändring respektive procent av arbetskraften 15-74 år, säsongsrensade data.

Källor: SCB och Riksbanken

Svårbedömda effekter av flyktingkrisen

- Kraftig ökning av antalet människor som söker skydd i Europa
- För tidigt att bedöma de makroekonomiska effekterna
- Prognoserna kommer successivt behöva justeras

Tydlig uppgång i inflationen

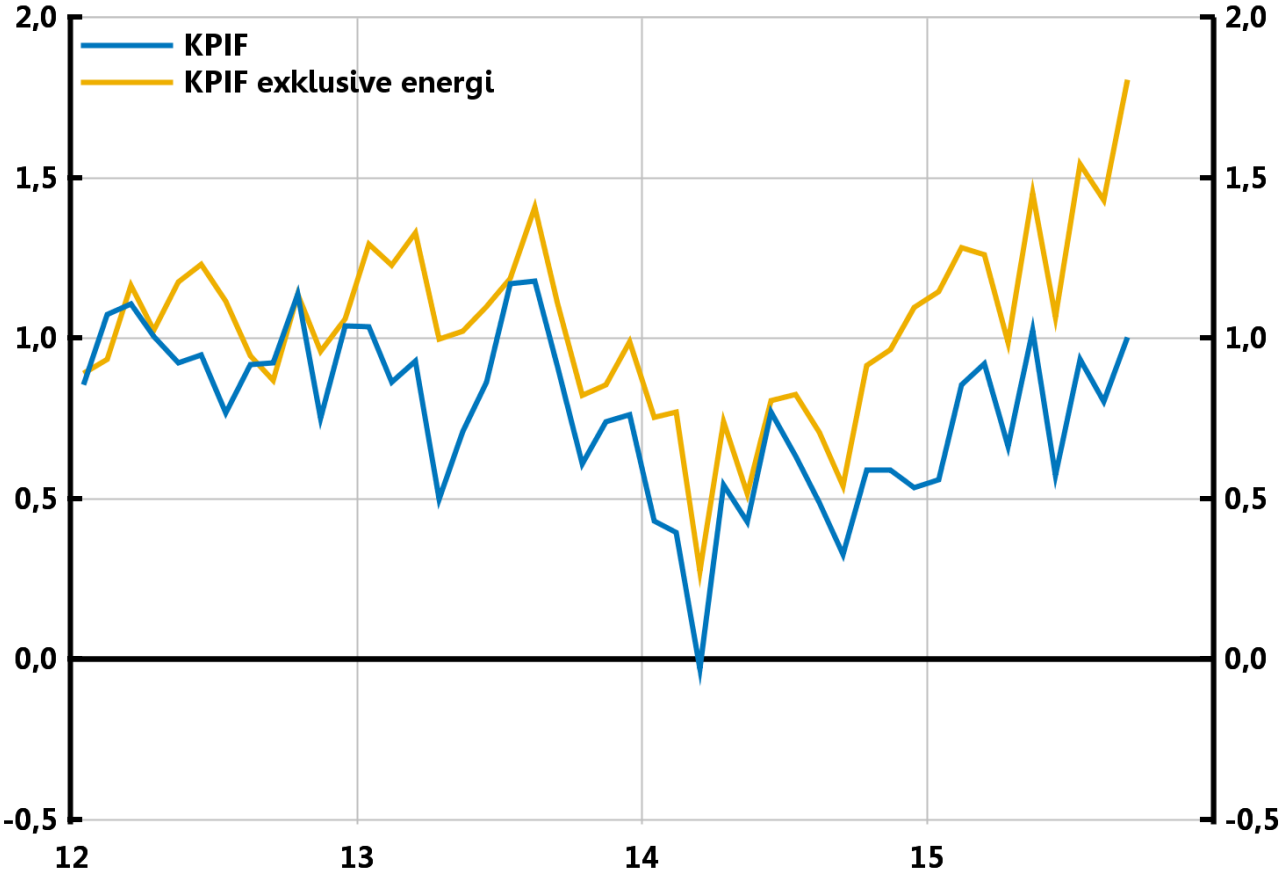

KPIF är KPI med fast bostadsränta.

Källa: SCB

Inflationsuppgången

Tydlig i priser med stort importinnehåll

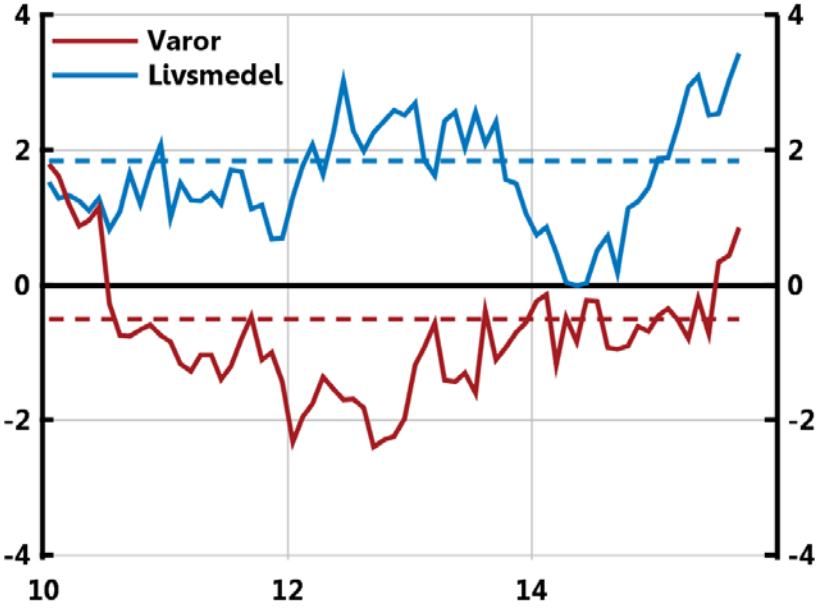

Försiktig i mer inhemska priser

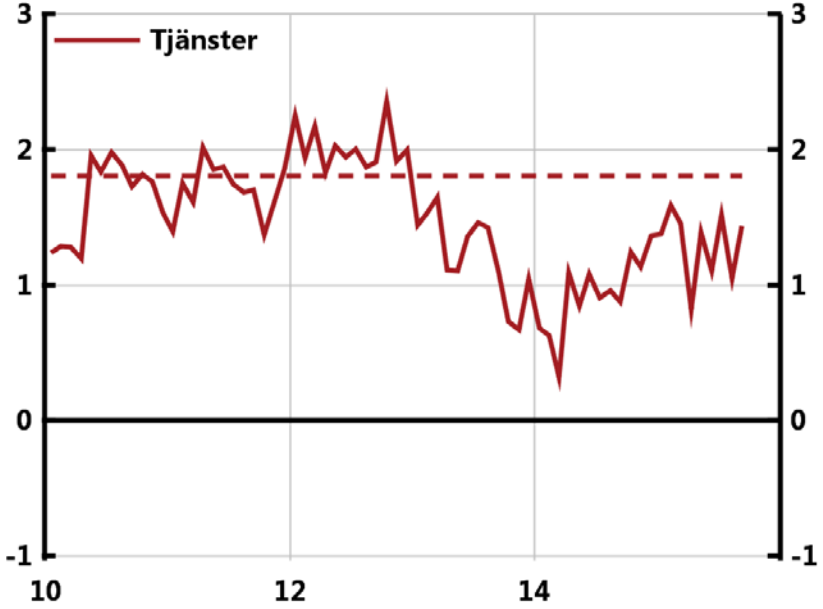

Streckade linjer avser genomsnitt från 2000.

Källa: SCB

Högre inflation när företagen höjer priserna mer i linje med kostnaderna

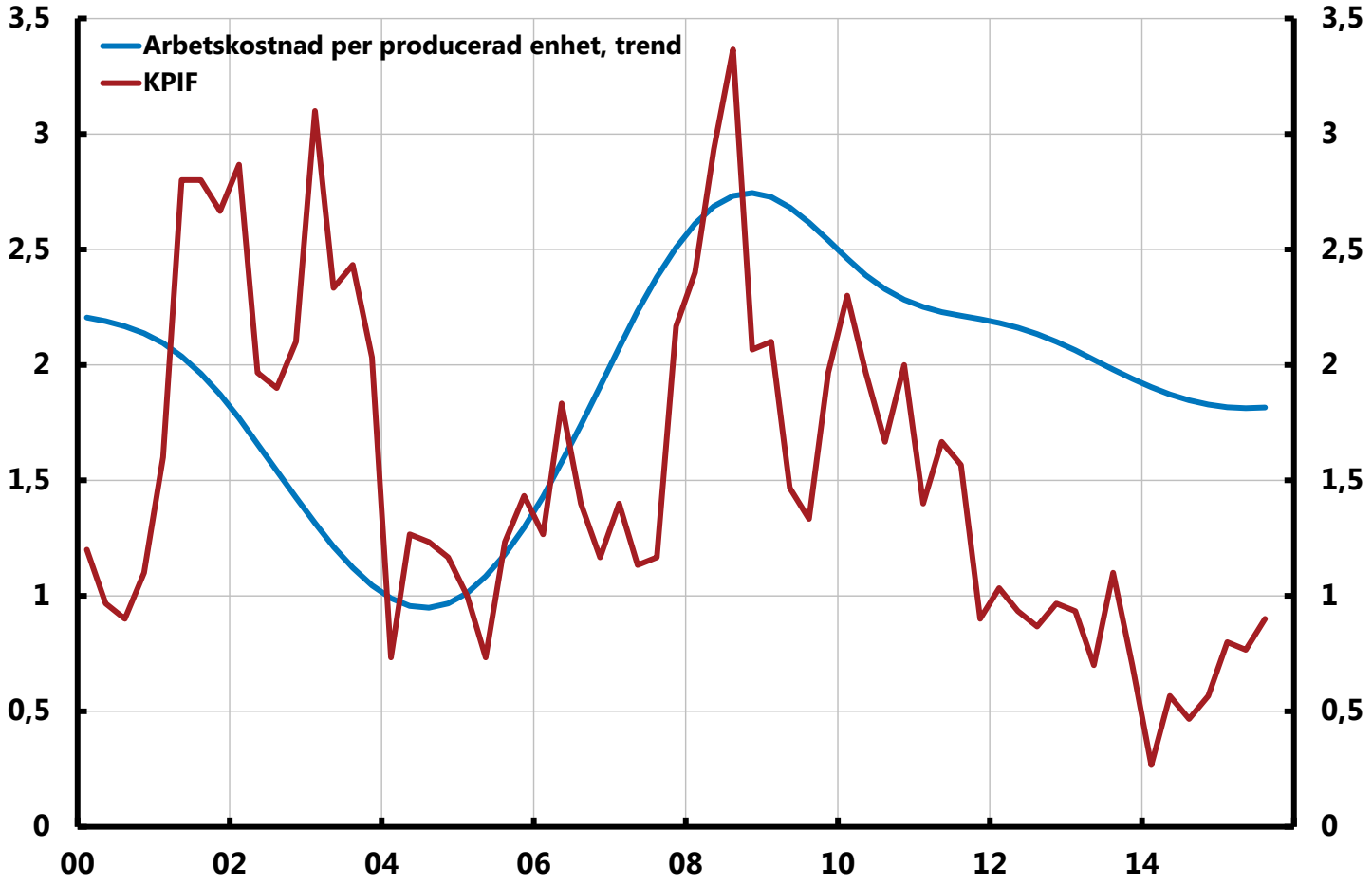

Trenden i arbetskostnad per producerad enhet är framräknad via ett så kallat HP-filter. Vid trendberäkningen används Riksbankens prognos i oktober 2015.

Källor: SCB och Riksbanken

Inflationen stiger mot målet

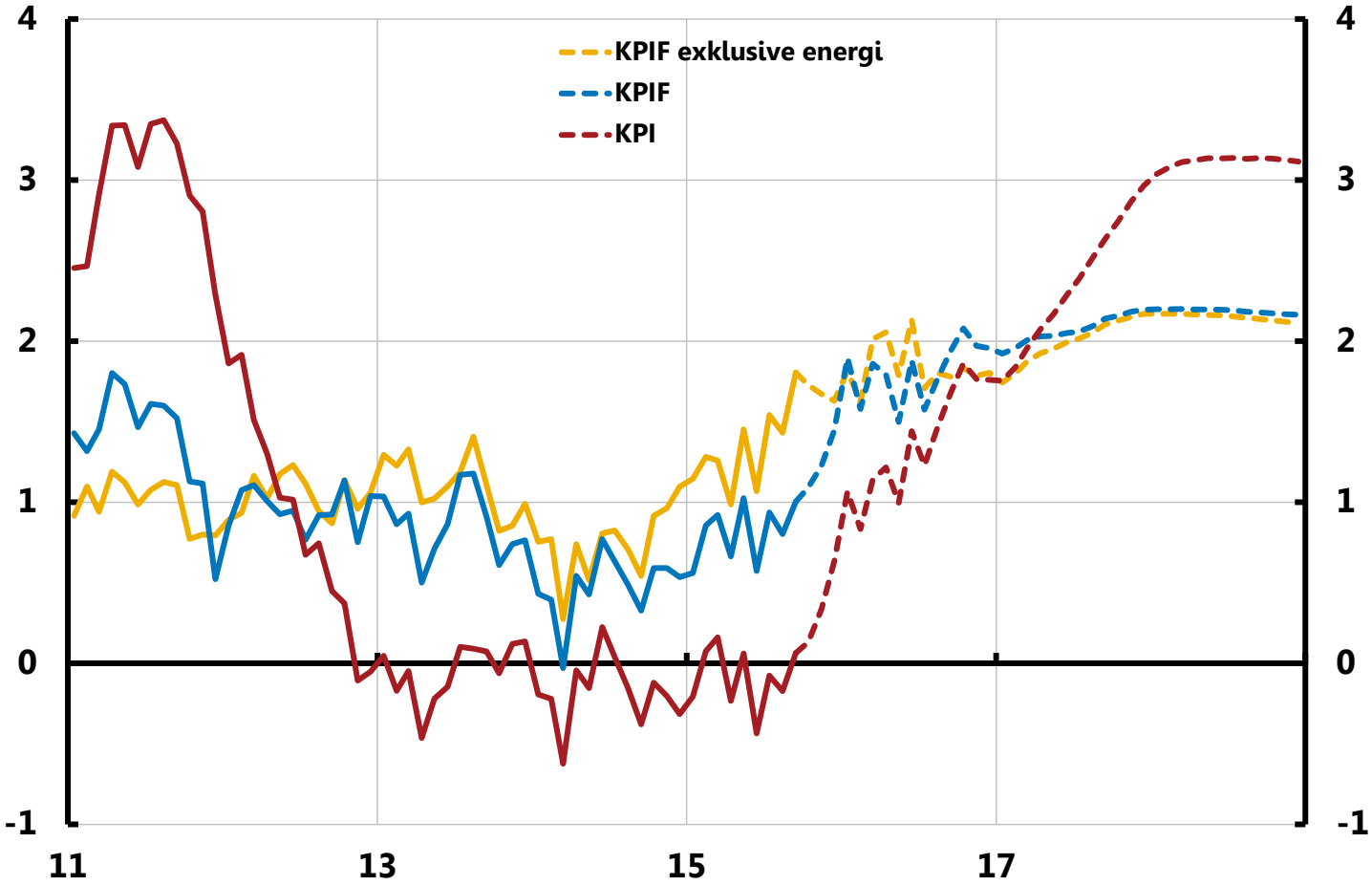

Årlig procentuell förändring. KPIF är KPI med fast bostadsränta.

Källor: SCB och Riksbanken

För att den positiva trenden ska hålla i sig

Förlänger köpen av statsobligationer

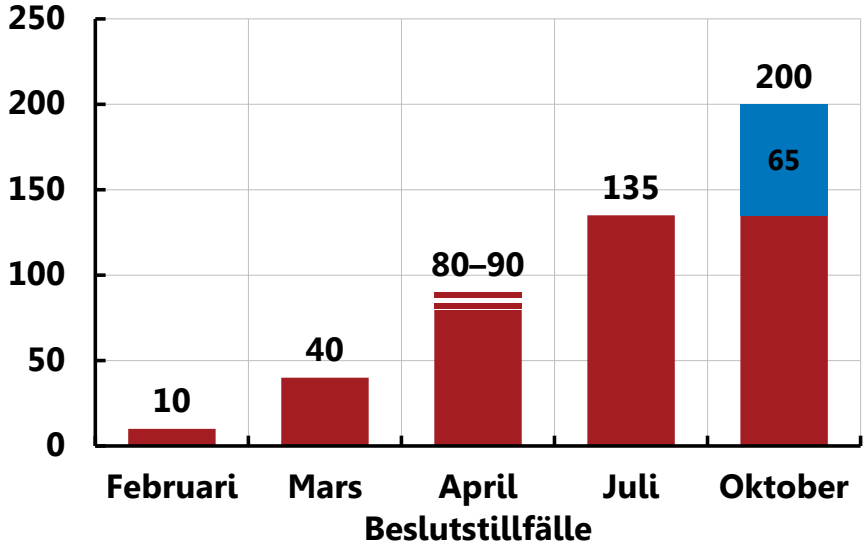

Skjuter på höjningar

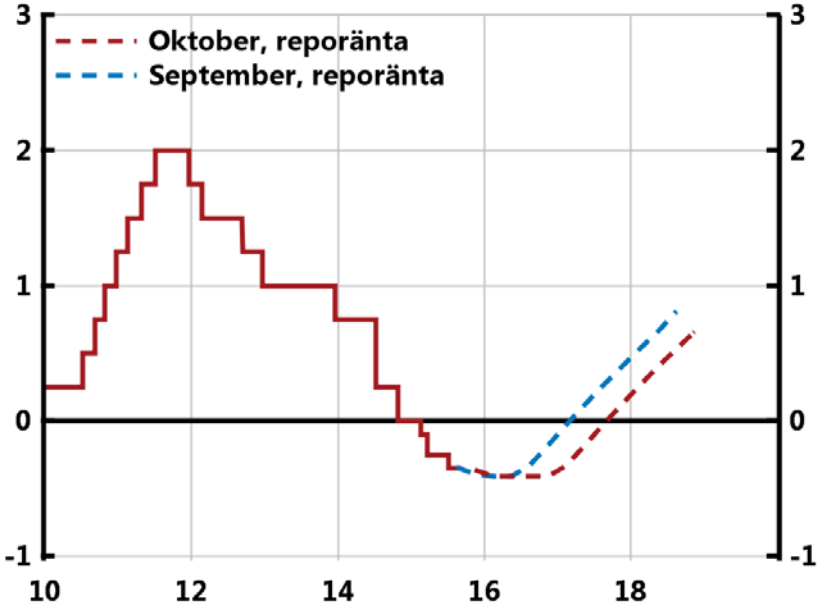

Procent respektive miljarder kronor.

Källa: Riksbanken

Köpen av statsobligationer har ökat snabbt och i linje med ECB

Andel av BNP

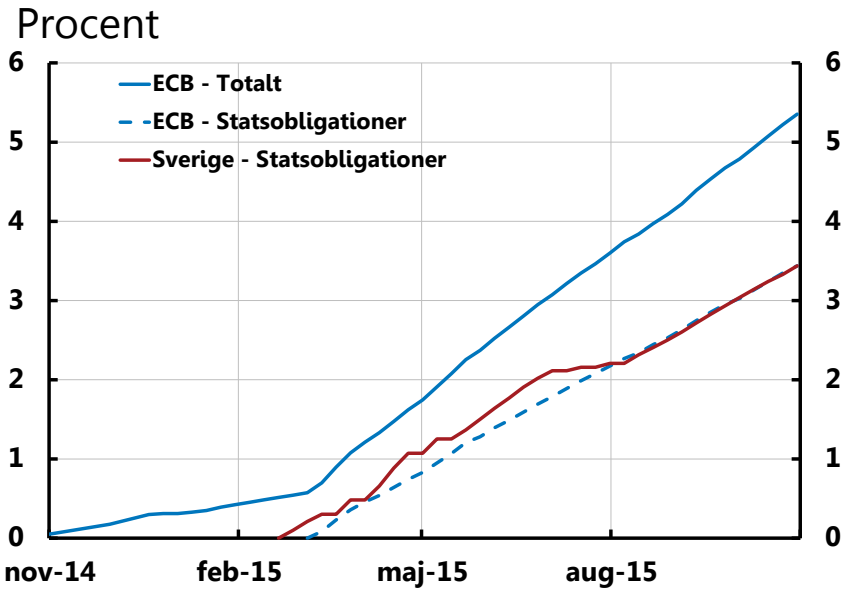

Andel av stocken

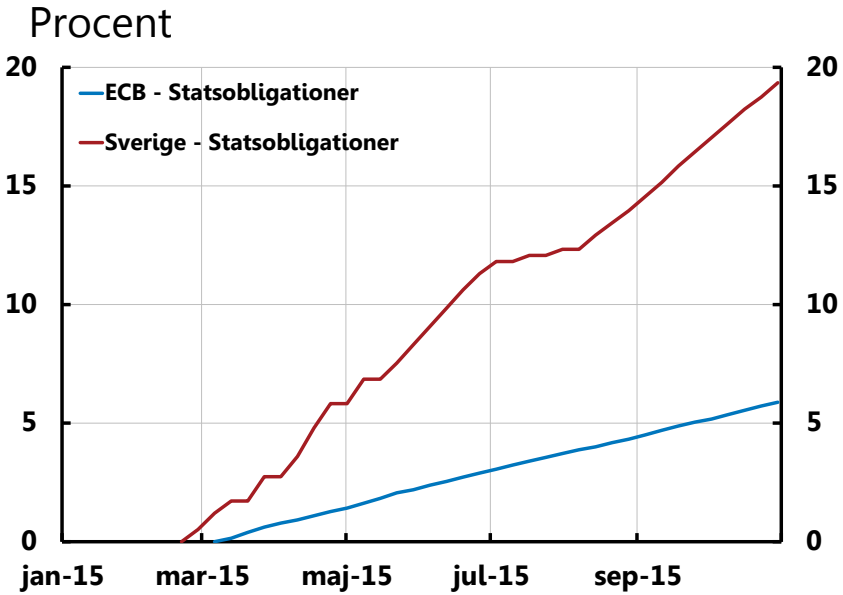

Källor: ECB och Riksbanken

Fortsatt hög beredskap

- Viktigt att trenden uppåt i inflationen fortsätter
- Redo att agera även mellan ordinarie möten
  - Sänka reporäntan
  - Köpa mer värdepapper
  - Intervenera på valutamarknaden
  - Låna ut till företag via banker

Den låga räntan är nödvändig

- Inflationsmålet är värt att försvara
  - Stabila förväntningar har skapat förutsättningar för en gynnsam ekonomisk utveckling
  - Riksbanken har uppdrag och verktyg att påverka inflationen
- Risker med låga räntor
  - Lågt ränteläge i Sverige och omvärlden kan leda till överdrivet risktagande
  - Bostadsmarknaden och hushållens höga skulder – åtgärder brådskar

Hushållens skuldsättning måste hanteras

Hushållens skulder som andel av disponibel inkomst, procent

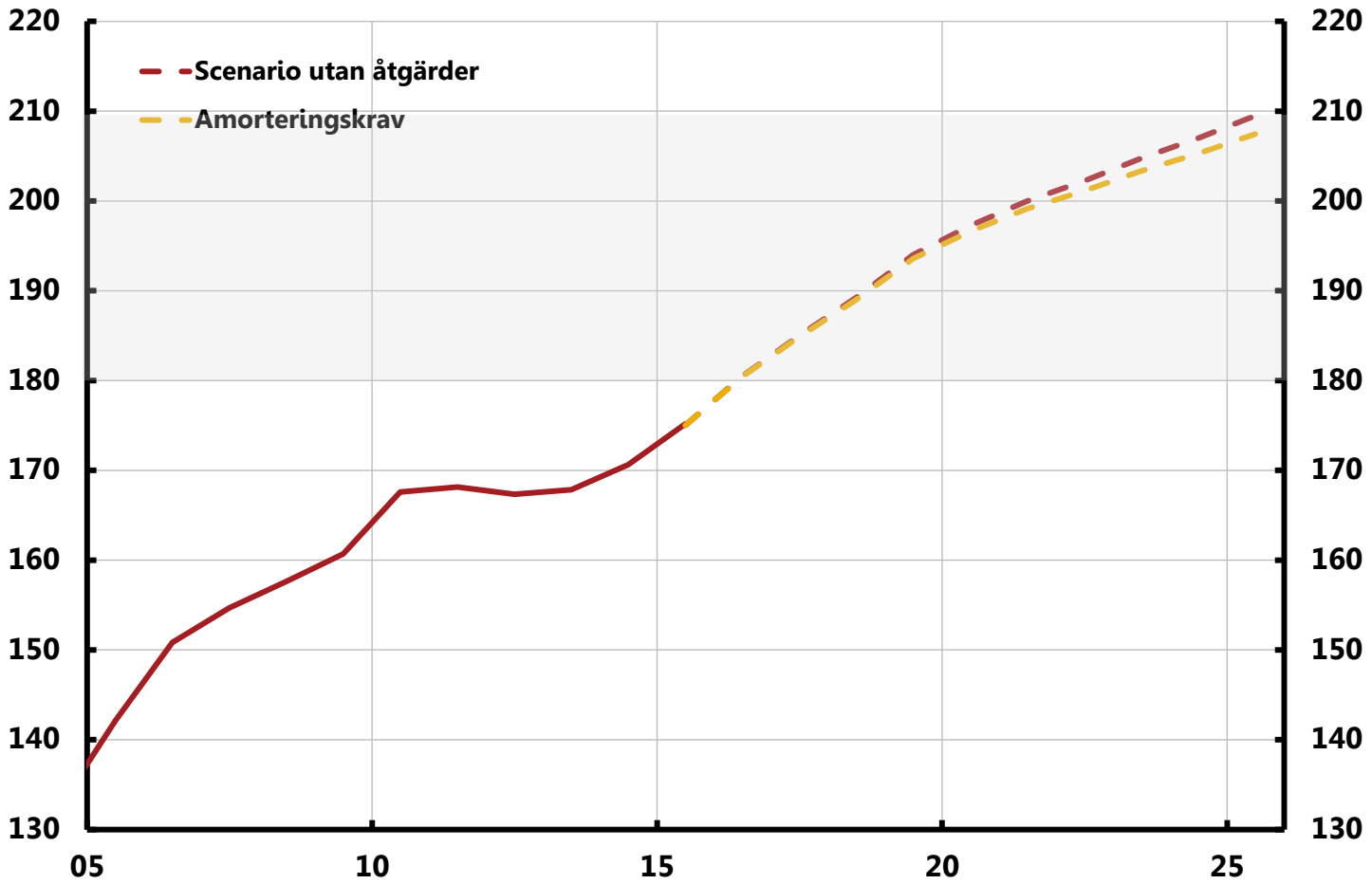

Källor: SCB och Riksbanken

Streckad röd linje visar en möjlig utveckling de kommande 10 åren utan ytterligare åtgärder. Skuggat område indikerar en tänkbar nedre gräns för när riskerna är förhöjda i ekonomin. Streckad gul linje visar uppskattad effekt av amorteringskrav. Se Finansiell stabilitet 2015:2.

Inflationen stiger

men behöver stöd i en osäker omvärld